

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/20/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211218509
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4211218509.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, v konaní zastúpený Tomáš Kušnír, s.r.o. so sídlom Údernícka 5, Bratislava, proti žalovanému: O. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., E. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9, Bratislava, v konaní zastúpený HKP Legal, s.r.o., Sasinkova 6, Bratislava, o zaplatenie 1 725,48 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 6. novembra 2012, č. k. 13C/322/2011-78, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 159,17 eura, do troch dní od právoplatnosti m e n í tak, že vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva náhradu trov konania.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol tak, že zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Komárno 13C/322/2011-36 z 09. 03. 2012, súd konanie o zaplatenie 1 725,48 eura s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 350,37 eura od 09. 12. 2006 do zaplatenia zastavil. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva, žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 159,17 eura na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Súd zároveň žalobcovi vrátil zo zaplateného súdneho poplatku za návrh sumu 96,87 eura prostredníctvom Daňového úradu Bratislava, po právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na to, že platobným rozkazom z 09. 03. 2012 návrhu v celom rozsahu vyhovel, avšak žalovanému sa nepodarilo doručiť platobný rozkaz. Dňa 08. 06. 2012 Spotrebiteľské združenie OSA oznámilo súdu svoj vstup do konania, ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného s poukazom na § 93 ods. 1-3 O.s.p. Súčasne toto združenie vznieslo námietku premlčania práva žalobcu na žalované peňažné plnenie. Konajúci súd zastáva názor, že s poukazom na § 93 ods. 4 O.s.p. má aj vedľajší účastník na strane žalovaného procesné právo vzniesť námietku premlčania v rámci obrany proti žalobnému návrhu (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 539/2008 z 19. 02. 2009). S pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou tento názor zastáva aj žalobca, ktorý po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka na strane žalovaného do konania s námietkou premlčania, to všetko dňa 02. 07. 2012, prípisom z 19. 07. 2012 súdu oznámil, že návrh berie späť v celom rozsahu a žiada konanie zastaviť s tým, že mu bude vrátený súdny poplatok. Späťvzatie návrhu je v dispozícii žalobcu, a tak súd v súlade s § 174 ods. 5 O.s.p. zrušil platobný rozkaz a konanie vo veci zastavil, aj s prihliadnutím na ustanovenie § 96 ods. 1 O.s.p. Súd v súlade s § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. žalobcovi zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 103,50 eura vracia sumu 96,87 eura, teda vracia mu súdny poplatok za návrh krátený o 6,63 eura, cestou príslušného daňového úradu. Rozhodnutie o náhrade trov konania, ktorého predmetom bol nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, sa zakladá

na ustanovení § 146 ods. 2 O.s.p. veta prvá. Žalobca, bez zavinenia žalovaného, zobral návrh v celom rozsahu späť po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom na strane žalovaného, teda v danej veci sa konanie muselo zastaviť pre správanie žalobcu. Súd nemal preukázaný žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa pre postup podľa § 150 ods. 1 O.s.p., preto je žalobca, ktorý procesne zaviniť zastavenie konania, povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania vo výške 159,17 eura, ktorá je podľa § 149 ods. 1 O.s.p. splatná na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Priznaná náhrada trov konania pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za dva úkony právnej pomoci (prevzatie vecí a podanie vyjadrenia) po 58,69 eura za úkon (analogicky podľa § 11 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z., keďže je zrejmé, že ide o zastupovanie spotrebiteľského združenia advokátom, teda združenia ako právnickej osoby, ktorého predmetom je ochrana práv spotrebiteľa v spore zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom pre absenciu úspešného účastníka konania nie je možná aplikácia § 11 ods. 2 citovanej vyhlášky), dva režijné paušály po 7,63 eura a 20 % DPH (26,53 eura). Žalovanému súd náhradu trov konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy konania nevznikli a žalovaný ani postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. nenavrhol rozhodnúť o povinnosti žalobcu nahradiť mu trovy. Rozhodnutie o náhrade trov konania je v zásade súladné aj s uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/5/2012-59 zo dňa 21. 02. 2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/87/2012-71 z 25. 04. 2012, resp. s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. marca 2012, sp. zn. 7Co/34/2012, či s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/228/2012 z 31. 08. 2012.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca, v časti výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka, poukazujúc na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Žalobca poukazuje na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ako splnomocnený zástupca odporcov. Žalobca upozorňuje, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný právny názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca považuje právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby odvolací súd napadnutý výrok rozsudku preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 Občianskeho súdneho poriadku ho zmenil tak, že vyhovie odvolaniu žalobcu a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia neprizná. Zároveň si uplatňuje voči vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 19,12 € s DPH pozostávajúce z jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny za úkon právnej služby vo výške 9,96 € s DPH a režijného paušálu k úkonu právnej služby vo výške 9,16 € s DPH (podanie odvolania).

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník konštatujúc, že si v konaní vyčíslil trovy konania pozostávajúce z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 261,31 eura. Súd podľa názoru vedľajšieho účastníka vo svojom odôvodnení napadnutého uznesenia správne uviedol, že žalobca bez zavinenia žalovaného zobral návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť ešte pred otvorením pojednávania. V danej veci sa teda konanie muselo zastaviť pre správanie žalobcu. Súd nemal preukázaný žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa pre postup podľa § 150 ods. 1 O.s.p. S poukazom na uvedené je potom žalobca, ktorý procesne zaviniť zastavenie konania, povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania vo výške 159,17 eura, ktorá je podľa § 149 ods. 1 O.s.p. splatná na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Pri výpočte výšky priznaných trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi sa však podľa názoru vedľajšieho účastníka súd spravoval nesprávnymi ustanoveniami AT. Súd v odôvodnení napadnutého

uznesenia totiž uviedol, že priznaná náhrada trov konania pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (AT) za dva úkony právnej pomoci (prevzatie veci a podanie vyjadrenia) po 58,69 eura za úkon (analogicky podľa § 11 ods. 1 písm. b/ AT, keďže je zrejmé, že ide o zastupovanie spotrebiteľského združenia advokátom, teda združenia, ako právnickej osoby, ktorého predmetom je ochrana práv spotrebiteľa v spore zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom pre absenciu úspešného účastníka konania nie je možná aplikácia § 11 ods. 2 AT), dva režijné paušály po 7,63 eura a 20 % DPH (26,53). Vedľajší účastník zastáva názor, že aplikácia ust. § 11 ods. 1 písm. b/ AT na daný skutkový stav nie je náležitá, pretože vedľajší účastník na strane žalovaného nie je samotným spotrebiteľom, ale právnickou osobou (občianskym združením) založenou za účelom ochrany práv spotrebiteľov. Vedľajší účastník nie je toho názoru, že žalovaný spotrebiteľ nebol v spore úspešný. Žalovaný bol v spore úspešný práve v dôsledku úkonov vedľajšieho účastníka stojaceho na jeho strane a to tým spôsobom, že žalobca bol kvôli vznesenej námietke premlčania zo strany vedľajšieho účastníka nútený vziať návrh na začatie konania späť a následne bolo konanie v celom rozsahu zastavené. Podľa názoru vedľajšieho účastníka ust. § 11 ods. 1 písm. b/ AT by sa nemalo aplikovať v prospech žalobcu (dodávateľa, resp. právneho nástupcu dodávateľa), ale výlučne v prospech žalovaného (spotrebiteľa), teda výlučne v prípadoch, ak by bol klient - spotrebiteľ povinný nahradiť svojmu právnomu zástupcovi - advokátovi trovy konania. Vedľajší účastník sa pritom domnieva, že takéto prípady by sa pri rozhodovaní súdov o náhrade trov konania mohli vyskytnúť iba veľmi ojedinele. Z uvedených dôvodov je vedľajší účastník toho názoru, že súd mal v prejednávanej veci o náhrade trov konania rozhodnúť podľa ust. § 10 ods. 2 AT v spojitosti s ust. § 10 ods. 1 AT, a teda priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 261,31 eura, čiže tak, ako si ju vedľajší účastník v konaní riadne uplatnil a špecifikoval. V ostatnej časti sa vedľajší účastník plne stotožňuje s právnym názorom súdu na prejednanú vec. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti má za to, že súd prejednanú vec v časti priznanej výšky náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného nesprávne právne posúdil. Vedľajší účastník na strane žalovaného navrhuje, aby Krajský súd v Nitre uznesenie zmenil v časti výroku o výške priznanej náhrady trov podľa návrhu a zároveň žiadal o priznanie náhrady trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške celkovo 69,91 eura.

V odvolacom konaní doložil žalobca vyjadrenie, v ktorom argumentoval, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Ak by predsa len z nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania. Inak by nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka, keďže by vedľajší účastník - združenie nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Obdobný právny názor vyjadril aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí sp. zn. 17Co/164/2012. Vzhľadom na to, že združenie udelilo právnomu zástupcovi generálnu plnú moc, z ktorej vyplýva, že advokát má vykonávať úkony právnych služieb bez ďalšieho konkrétneho pokynu združenia, je tu dôvodná pochybnosť, či samotný vedľajší účastník mal vedomosť o tom, že vstúpil do predmetného konania. Z uvedeného je zrejmé, že nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. V tejto súvislosti si žalobca dovoľuje upozorniť na to, že právny zástupca vedľajšieho účastníka sa o predmete konania dozvedel až po vstupe do konania, teda až po tom ako mu bol zaslaný návrh. Nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Súd pri každom účastníkovi konania skúma, či boli trovy konania vynaložené účelne a či je dôvod na priznanie náhrady trov konania proti neúspešnému účastníkovi. Uvedené sa týka aj vedľajšieho účastníka. Obdobný právny názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, ako aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/100/2012. Vedľajší účastník v podanom odvolaní v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov vedľajšieho účastníka poukazuje na ustanovenie § 137 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca zastáva názor, že združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý žalovaného v konaní nezastupuje. Z uvedeného dôvodu nemožno pri zdôvodňovaní oprávnenosti nároku na náhradu trov konania argumentovať vyššie uvedeným ustanovením, nakoľko to priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci. Žalobca zároveň zastáva názor, že ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré vedľajší účastník poukazuje, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že

by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nič je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Žalobca zastáva názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, v rozsahu a z dôvodov vymedzených odvolaním (§ 212 ods. 1 OSP) a po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým súd zaviazal žalobcu na povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 159,17 eura, podľa § 220 OSP zmenil a rozhodol tak, že žalobca vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia, nepriznal.

Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa § 24 ods. 1 prvá veta OSP, účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

Podľa § 25 ods. 1 a 2 OSP, ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť. Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje.

Podľa § 137 OSP, trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 140 ods. 1 OSP, každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne, a trovy svojho zástupcu. Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účastníctva na veci a na konaní.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 151 ods. 1 OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 93 ods. 2 OSP, ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 25 ods. 2 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, združenie podľa odseku 1 môže na základe plnomocenstva zastupovať spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv vrátane náhrady ujmy spôsobenej porušením práv spotrebiteľa.

Podľa § 93 ods. 1 OSP ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o

konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (ods. 2 cit. ust.).

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov

urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (ods. 3).

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (ods. 4).

Vedľajší účastník má síce v zmysle § 93 ods. 4 prvá veta OSP rovnaké práva a povinnosti (procesnej povahy) ako účastník konania, a môže byť rozhodnutím súdu zaviazaný na náhradu trov konania, alebo mu môže byť priznaná náhrada trov konania.

Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku. Je výlučne vecou súdu, aby posudzoval úspech procesných strán v súdnom konaní ako aj účelnosť vynaložených trov. Pre všetky prípady rozhodovania o náhrade trov konania v občianskoprávnom konaní platí všeobecný princíp, že možno priznať náhradu iba tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Aj keď za takéto náklady je vždy treba považovať odmenu za profesionálne zastupovanie účastníka advokátom.

Odvolačný súd vychádza z rozhodovacej praxe súdov, že rozhodovanie o náhrade trov súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku.

Podľa článku 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania.

Podľa článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Právo na poskytnutie právnej pomoci a náhrada trov konania, vrátane tých, ktoré sú spojené so zastupovaním advokátom, sú dve rôzne veci, ktoré síce spolu súvisia, ale možno ich oddeliť.

Odvolačný súd v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov vedľajšieho účastníka poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v náleze pod sp. zn. III. ÚS 144/2010 z 25. mája 2010 uviedol: „prax všeobecných súdov je jednotná v názore, že "aplikácia ustanovenia § 150 OSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní" (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M Cdo 14/99 z 1. septembra 2000). "Účastníkovi, ktorý mal v konaní úspech, nemožno s odvolaním sa na § 150 nepriznať náhradu trov konania len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodovania v určitom druhu

nároku. Jeho použitie musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter" (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk - judikát č. R 34/1982). "Nepriзнание náhrady trov konania podľa ustanovenia § 150 OSP nemožno odôvodniť len všeobecným záverom hodnotiacim význam rozhodovania o určitom nároku" (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk - judikát č. R 23/1989)".

Hlavnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o trovách konania je však zásada úspechu vo veci. Ústavný súd už k tejto otázke judikoval, že pomeriavať úspech a neúspech vo veci nemožno len tým, ako bolo o konkrétnom návrhu rozhodnuté, ale je treba ho posudzovať v širších súvislostiach. V rozhodnutí IV.ÚS 1/04 zo dňa 13. 01. 2005 Ústavný súd Českej republiky zdôraznil, že ani rozhodovanie o trovách konania nesmie byť len mechanickým posudzovaním výsledku sporu bez komplexného zhodnotenia rozhodnutia vo veci. Rozhodnutie o trovách konania má byť zrejmým a logickým ukončením celého súdneho konania (ÚS ČR I.ÚS 257/05).

Súdy sú pri rozhodovaní o náhrade trov konania povinné prihliadať najmä na účel súdneho konania, ktorým je poskytovanie ochrany subjektívnym právam. Pri skúmaní účelnosti vynaložených trov konania na zastupovanie účastníka či vedľajšieho účastníka advokátom je súd povinný skúmať, či ide o účelne či dôvodne vynaložené trovy. Vždy je pritom treba prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu. V prípade, že vedľajším účastníkom na strane odporcu, ktorý je spotrebiteľ ako fyzická osoba, v konaní, ktorom je predmetom sporu problematika ochrany práv spotrebiteľa, je Spotrebiteľské združenie OSA, ktoré je právnickou osobou a jeho hlavnou náplňou činnosti je hájiť záujmy a ochrana spotrebiteľov, a ak sa takýto vedľajší účastník, ktorý je zo zákona oprávnený vstupovať ako vedľajší účastník do súdneho konania na strane účastníka, ktorý je spotrebiteľom, nechá zastupovať v spore advokátom, na čo má plné právo, neznamená to však, že v prípade úspechu účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník v spore vystupuje, má vedľajší účastník automaticky právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na právnu argumentáciu v náleze Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 25. júla 2012 sp. zn. I.US 988/12, s ktorou sa stotožňuje, v ktorom ústavný súd uviedol: „Pravidlo, podľa ktorého možno úspešnej procesnej strane priznať náhradu iba účelne vynaložených trov, sa vzťahuje na akékoľvek trovy konania, teda aj na trovy spojené so zastupovaním advokátom (na odmenu za zastupovanie, paušálnu náhradu hotových výdavkov a náhradu za daň z pridanej hodnoty). Za účelne vynaložené trovy v zmysle § 142 ods. 1 OSP možno považovať iba také trovy, ktoré musela procesná strana nevyhnutne vynaložiť, aby mohla riadne hájiť svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo pred súdom. Trovy spojené so zastupovaním advokátom spravidla budú tomuto vymedzeniu zodpovedať. Tomuto pravidlu však nemožno prisudzovať absolútnu, bezvýhradnú povahu; môžu sa vyskytnúť aj situácie, za ktorých trovy spojené so zastupovaním advokátom nebude možné považovať za nevyhnutné na riadne uplatňovanie alebo bránenie práva pred súdom. O takýto prípad pôjde najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom“.

Z koncepcie zákonne vymedzených cieľov združení podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že okrem iných čiastkových cieľov upravených v cit. zákone, združenie môže na základe plnomocenstva zastupovať spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv vrátane náhrady ujmy spôsobenej porušením práv spotrebiteľa. Uvedeným zákonodarca rozšíril subjekty, ktoré v špecifických právnych vzťahoch (spotrebiteľské vzťahy) môžu zastupovať spotrebiteľa pri hájení jeho záujmov. Inými slovami, zákon bez inak želateľnej, ale nie nevyhnutnej konkretizácie fungovania a náležitého odborného zloženia združenia (personálny substrát združenia) považuje združenie za odborníka v spotrebiteľských právnych vzťahoch a na tento účel mu za splnenia stanovených podmienok poskytuje prostredníctvom ministerstva príslušnú podporu (§ 25 ods. 6 cit. zák.). Teda bez ohľadu na skutočnosť, či personálny substrát združenia, hájaceho záujmy spotrebiteľa má, alebo nemá odborne zdatných zástupcov (v širšom zmysle slova), alebo či sa združenie dá v konaní zastúpiť zástupcom (napr. advokátom), považuje ho za subjekt, ktorý je odborníkom vo veci.

Spotrebiteľské združenie OSA vystupovalo v konaní bezpochyby ako vedľajší účastník, ktorý sa nechal právne zastúpiť advokátskou spoločnosťou HKP Legal, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Sasinkova 6 tým, že ju písomne splnomocnilo na zastupovanie v konaní. Vo svojej podstate združenie -odborník- ako

subjekt práva, ktorého predmetom konania je ochrana práv spotrebiteľa sa dalo zastúpiť právnym zástupcom - advokátskou spoločnosťou. Odvolací súd konštatuje, že napriek tomu, že v konaní sa vedľajší účastník mohol dať zastúpiť ďalším odborníkom (advokátom), dôsledky uvedeného, v rovine náhrady trov konania v súdnom konaní, nerezultujú v účelnosť takýchto trov konania (konkrétne trov právneho zastupovania), ktoré v konaní vedľajšiemu účastníkovi mohli vzniknúť. Vedľajší účastník (združenie) je zo svojej podstaty subjektom práva a účastníkom konania, ktorý je odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné charakterizovať ako účelné. Ak sú svojím charakterom vznikajúce trovy konania neúčelné, nemožno takúto neúčelnosť pripisovať na škodu, aj keď neúspešnejšieho účastníka konania, v tomto prípade žalobcu. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd napadnuté rozhodnutie v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 a § 150 ods. 1 OSP s tým, že úspešnému žalobcovi v tomto odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, a to s prihliadnutím na existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1, 2 OSP), ktorý odvolací súd primäl inak úspešnému žalobcovi ním uplatnenú náhradu trov odvolacieho konania nepriznať. Podstata tohto dôvodu spočíva v tom, že to bol žalobca, ktorý uplatnil nárok, ktorý následne späťvzatím z vlastnej vôle z konania „stiahol“, z ktorého konania - výsledku rezultovala potreba odvolacieho súdu v odvolacom konaní sa zaoberať predmetom odvolania. Priznanie náhrady trov odvolacieho konania v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi by vzhľadom k okolnostiam tohto prípadu bolo neprimerane tvrdé voči žalovanému, resp. vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane a odporovalo by dobrým mravom.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.